

CONCIO X.

MYSTERIA.

I. Unde hic homo mutus? — II. Cur sinit Deus vexari homines a dæmone? — III. Cur aiunt in Beelzebub eijci a Christo dæmonia? — IV. Quis et unde Beelzebub? — V. Quomodo probat Christus se non uti opera dæmonum? — VI. Quis Dei digitus? — VII. Cur dæmon fortis armatus? — VIII. Quomodo in locis aridis requiem non invenit? — IX. Quinam illi septem spiritus æquiores? — X. Cur recidivorum novissima pejora prioribus?

THEMA.

Quinimo beati, qui audiunt verbum Dei, et custodiunt illud. Lucæ XI.

Scimus quidem ex ss. litteris regium illum Davidem corrogasse ingentem thesaurum, et reliquisse filio suo, nihilominus tamen fateri debemus eum suas illas opes nihili æstimasse, et omnem suam hæreditatem totumque patrimonium, non in illis opibus, sed alibi habuisse. Ita enim ipse Psalm. CXVIII. dixit: *Portio mea, Domine, dicit custodire legem tuam*, q. d. hæ sunt opes meæ, hic thesaurus, hoc patrimonium, in quo omnes meas res et spes pono custodia legis tuæ: hæc sola me æternum beare et super omnes reges extollere poterit. Ita est, o David.

Audimus enim in hodierno evangelio Dominum dicentem, majus bonum esse audire Dei verbum et custodire illud, quam fieri Dei Matrem (si hanc dignitatem præcise intelligamus absque verbi divini custodia) indeque Christi Mater multo beatior fuit, quod verbo divino addicta, quam quod Christi Mater esset. Quando ergo, auditores, tanti pretii res, et tam nobilis portio est audire et custodire verbum Dei, ut non solum regias opes Davidis, verum etiam celsitudinem Matris divinæ vincat et exsuperet, quis non omnibus votis hanc sibi portionem eligat? Quis nisi emotæ mentis sit, odisse vel negligere Dei verbum poterit? Quare si beati esse cupimus, audiamus Dei verbum imprimis, deinde custodiamus.

I. Unde hic homo mutus fuit? Respondetur probabile esse, talem a dæmone obsidente effectum esse, ut vult S. Chrysostomus, Euthymius et alii: probabilius tamen videri, ex alio aliquo casu prius jam fuisse mutum, non ex dæmonis obsessu, uti S. Hieronymus, quia tria simul miracula vult in homine hoc patrata esse, muto loquelam, cæco visum, obsessæ libertatem redditam. Hæc sententia magis attollit miraculum: quod alioquin simplex tantum fuisset, ejecti

nimirum dæmonis: quo pulso homo per semet videre et loqui cœpisset.

II. Cur sinit Deus homines a dæmone vexari et arripi? Resp. ob tres potissimum causas. Primo, ad fidem confirmandam; cum enim obsessi talia sæpe loquantur, quæ ab ipsis sciri nequeant, scimus enim ea ab obsidente spiritu depromi, ac proinde vera esse, quæ de spiritibus dicuntur in Scripturis. Rursum cum in nomine Jesu Christi dæmones expellantur, stabilitur etiam fides hujus sancti nominis. Secundo, ut inde colligamus, quibus ille modis vexet damnatos in inferno. Si enim ita cruciat homines in regno alieno, quomodo cruciabit in suo? Si ita tractat alienos, nondum sibi traditos, quomodo tractabit sibi adjudicatos? Tertio, ut ex iis quæ corporibus infert damna, intelligamus etiam quæ infert animis. Si enim verum est, quod Chrysostomus sentit, a dæmone factum esse, ut hic homo, cæcus, mutus et (ut videtur) etiam surdus esset: facile hinc patet, quid in peccatoris animo operetur. Breviter, aufert illi omnem sensum rerum spiritualium, omnem motum ad superna et cœlestia bona.

III. Quare dicunt: *In Beelzebub principe dæmoniorum eijcit dæmonia*? Resp. Phariseos ex invidia hoc dixisse, quia viderant admiratas esse turbas Christi potentiam, et ut Matthæus ait, audierant dicentes: *Numquid hic est filius David*. Hinc ergo ut ab hac persuasione plebem averterent, dæmoni adscribunt ejus opera; ut ita verificent id, quod postea a Christo audierunt: *Væ vobis, Scribæ et Pharisei, quia clauditis regnum cælorum ante alios*, etc. Matth. XXIII.

Principi vero dæmoniorum adscribunt ejus miraculum, quod inferiores dæmones a superioribus coerceri posse non vane existimabant. Cum ergo plura dæmonia Christo eijci, et quidem summa cum potestate, minis et imperio viderent, principi dæmoniorum adscribendum id putarunt.

IV. Quis et unde Beelzebub? Resp. fuisse deum seu idolum Accaronitarum, aut potius dæmonem in idolo hospitantem. Significat autem habentem museam, vel virum muscam: sic dictus secundum aliquos, quod in ejus sacrificiis magna convolarent muscarum agmina, ad cruorem animalium depascendum; secundum alios, quia in muscæ similitudinem effigiatus erat. Neque hoc mirum; siquidem et talpis et vesperilionibus divinos a gentilibus honores exhibitos legimus apud Isaiam, capite II. Secundum alios, quia muscas avertere solebat: quod idem munus tribuebant ethnici Jovi, qui idcirco ex voce Græca muscarum aversor, ut

auctor est Pausanias, appellatus fuit. Quæ postrema sententia si vera est, ut videtur Sanctio, in lib. IV. Reg. cap. I. Salmeroni et Vatablo, habemus etiam, cur princeps dæmoniorum dicatur, quia nimirum Jupiter primus deorum omnium habitus fuit: dæmones autem recte appellantur museæ, ob multitudinem, impudentiam, vexandi libidinem, etc.

V. Qua ratione demonstrat Christus, se non uti opera dæmonum? Resp. quatuor argumentis, quorum primum est: *Omne regnum in seipsum divisum desolabitur, et domus supra domum cadet; si autem et Satanæ in seipsum divisus est, quomodo stabit regnum ejus?* q. d. nullum imperium diu stare potest, ubi subditi inter se dissident seque mutuo impugnant et expugnant; quare si Satanæ Satanam eijcit, discordia inter ipsos erit et ruet mox eorum regnum, quod tamen minime apparet, nec credibile est futurum, cum ea dæmonum maxima cura sit ut in hominum perniciem conspirent et stabiliant regnum suum. Cum enim Satanæ regnum aliud non sit, quam potestas tentandi et vexandi homines maxime sibi subditos a Deo et ipsi permissa, si in illo factiones essent et discordiæ, minime stare posset. Potest quidem fortior dæmon pellere et coercere debiliorem: sed si hoc in magna multitudine passim, vi quasi armata et diu fieret, quomodo Christus passim omnes, quandoque simul plurimos reclamantes et gementes expulit; tunc profecto sine ruina regni eorum fieri non posset: præsertim si non solum inferiores sed etiam superiores privarentur potestate nocendi hominibus. Potest etiam dæmon simulare sese cogi ad egrediendum, sed ex Christi sanctitate cœlestique modo coercendi dæmones, necnon ex studio salutis humanæ satis unicuique patuit nihil simulationis subesse in dæmonibus.

Secundum: *Si ego in Beelzebub eijcio dæmonia, filii vestri in quo eijciunt?* Hoc argumentum plerique veteres de apostolis intelligunt, quasi dicat Christus: *Apostoli mei sunt filii vestri, et tamen ipsos non culpatis, cum eijciunt dæmonia; cur ergo me culpatis?* Ideo in iudicio ipsi vos judicabunt: vel sic: *Non potest idem Beelzebub in me simul et in apostolis meis esse; si ergo in me operatur Beelzebub, quis operatur in apostolis meis, dum et ipsi eijciunt dæmonia?* Sed rectius hoc argumentum videtur exponendum non de apostolis, qui tunc probabiliter nondum eijciebant dæmonia, nondum ad prædicandum missi, sed de aliis Hebræorum filiis. Scimus enim ex Josepho, libro VIII. antiq. cap. II. et Origene, homil. XXXV. in Matth. Epiphani. in hæresi Ebion. fuisse etiam olim exorcistas

inter Hebræos, institutos a Salomone, quo tempore adhuc Deo adhærebat; quales fuerunt septem filii Scævæ sacerdotis, Act. XIX. Jam si isti dæmones expulerunt, et quidem vi divina, ut putabant ipsi Hebræi, quare non idem de Christo quoque senserunt? Idcirco id quod egerunt illi, condemnabit aliquando Judæos: sicque ipsi erunt illorum iudices, etc.

Tertium: *Cum fortis armatus custodit atrium suum, in pace sunt omnia, quæ possidet: si autem fortior eo superveniens vicerit eum, universa arma ejus auferet*, q. d. vel hinc cognoscite me cum dæmone non colludere, quia ipsum spolio suo imperio, dum ejus vasa, homines, quotidie diripio, ipsum terreo, vincio, expugno, relego. Fateri ergo debetis me ipso fortiorem esse: porro sciendum potestatem seu regnum diaboli per Christum non quidem omnino destructum (quod in fine temporum fiet) magnopere tamen imminutum esse, dum passim, frequenter et tam multos dæmones e corporibus deturbavit, quod prius factum non erat, de Christo autem prædictum erat.

Quartum: *Qui non est mecum, contra me est*, etc. q. d. et hinc etiam discere potestis, me nihil facere opera diaboli, quia admodum dissimilia sunt meis operibus opera diaboli; ille dispergit, ego congrego; ille ad variorum idolorum cultum homines abducit, ego vero adduco ad unius et veri Dei cultum.

VI. Quisnam Dei digitus, in quo se eijcere dæmonia Christus dixit? Resp. primo, esse potentiam Dei, quemadmodum, Exod. VIII. dixerunt malefici: *Digitus Dei est hic?* Hoc est, Dei virtus et potentia, quæ assistit Moysi, nos autem coercet ne ciniphes producere possimus. Ratio est, quia digiti sunt actionis instrumenta; et licet in Deo sit una virtus operativa, eadem tamen multiformis est ratione multorum effectuum; unde cœli, Psalmo VIII. vocantur *opera digitorum ejus*. Resp. secundo, esse Spiritum sanctum secundum Augustinum, Cyrillum, D. Thomam, et alios, quia apud Matthæum ait Dominus: *Si in spiritu Dei eijcio dæmonia, quamquam spiritus Dei idem significare potest quod virtutem et potentiam Dei: unde sensus iste mysticus potius videtur esse. Bene autem Spiritus sanctus comparatur digito: Ob partitionem donorum. In nullis enim membris magis apparet partitio quam in digitis*, inquit S. Augustinus, I. II. quæst. evang. cap. XVII. Varius tibiæ vel alterius instrumenti sonus a varia digitorum applicatione provenit, ita: *Alii per Spiritum datur sermo sapientiæ, alii autem sermo scientiæ, etc.* I. ad Corinthios XII. Secundo, sicut ex brachio

